

קריעה על גיבור ישראל בעת מלחמה

הרב ישי שכטר - ראש בתי המדרש של 'חי בהם'

נכנסים אל ארון עטור דגל ישראל, אל חדר הזיהוי והקריעה, הארון ניצב דומם במרכז החדר, עוד רגע יוצב בחזית בית המדרש מקום המיוחד לגדולי ישראל, לגיבורי ישראל הרוגי מלכות (מילים גדולות ותארים מפחידים אך מדויקים להפליא).

הלב רוטט, חברי מזה 38 שנה, גיסי היקר מזה 17 שנה, והיום בעת הזו גיבור ישראל. מי שהציל כמאה אנשים נשים וטף תוך סיכון חיים, עשרות פעמים נכנס לתופת כי לא הצליח להפסיק להציל חיים.

אנו מלווים כל אחד מבני המשפחה לקריעה, שלומית, הילדים, הוריהם אחיהם ואחיותם וביניהם אשתי היקרה. בליבי וראשי מתנהלת מערכה חיה, הצורך הרגשי לקרוע על הגיס והחבר כמו היה אח פועם בטבעיות, ומיד מוחי שואל, האם הדבר נכון? הרי לא נהגו לקרוע על גיס וחבר קרוב? האם צודק הוא הלב הפועם בטבעיות?

פתאום ראשי מוצף בגשם של הלכות החקוקות בדם ובכח של עם החיים, הלכות של עם אשר שב לארצו. 'הרואה ערי יהודה וישראל בחורבן קורע', 'על שמועות רעות – עלו על רוב ישראל ומתו או נשבו מהם קורע', 'על רבו קורע', ואז מתחזרת השאלה להבנה ברורה – האם קורעים על חבר קרוב וגיס יקר אשר הפך ל'רב' בגבורה? אשר שמע שמועה רעה להחריד של טבח וחורבן בחבל ארץ יקר של ארץ ישראל? האם לא נקרע על מי אשר רוח ה' לבשתו כגיבורי העם עתיקי היומין וזכה להציל את אחיו הרבים מיד מרצחים ומחריבים תוך חירוף נפש בעוז וגבורה מתוך כמיהה טבעית ופשוטה להצלת חיי אחים?

המילים לוקחות אותי לימים עברו, לנגד עיני ניצב נעים זמירות ישראל, גדול הלוחמים, גדול הגיבורים וגדול המשוררים, דוד המלך. פתאום מהדהדת אמירתו של גדול הפרשנים מתוך הפסוקים 'אלחנן הוא דוד'. אלחנן מגיבורי דוד אשר הרג את גלית הוא בעצם דוד הנער אשר יצא להציל את חרפת ישראל מגדול המרצחים גלית והפך למלך ישראל. ואז מקוננת הקינה בראשי, הקינה המלווה את כלל טקסי עמ"י מאז קוממיותו בארצו "הצבי ישראל על במותיך חלל איך נפלו גיבורים".

דוד המלך, גדול המשוררים, גדול הגיבורים, המלך העניו, אשר חקק לעמו את העקרון 'אחרי' ביוצאו למלחמה, מי אשר אמר לבורא עולם כי הינו 'מלמד ידי

לקרב אצבעותיי למלחמה', אותן ידים אשר ידעו נגן בכינור להסרת רוחו הרעה של מלך ישראל שאול. בשומעו על נפילת שאול המלך ויהונתן בנו, קורע דוד בגדיו, קריעה על מלך ישראל ובנו חברו כאחיו יהונתן, קריעה על גיבורי ישראל אשר בזכותם תקומת עמנו, קריעה המשתקפת בקינה אשר הוא מקונן על שאול ויהונתן בנו. קריעה מיוחדת שמורה בלוח עמנו מדיני הקריעה הקדומים ועד ימינו אנו, אלו השזורים בזכרון גבורת תקומתו של עם חופשי בארצו מזה אלפי שנים, קריעת החורבן על הארץ הצטלבה עם קריעת הטבח המחריד ועימן הקריעה על שאול ויהונתן, קריעת 'הצבי ישראל על במותיך חלל, איך נפלו גיבורים'.

הלב והמח והיד הקורעת בחולצה כולם התאחדו לבטא את הרגש הטבעי העז, אני קורע את חולצתי. קריעה על המוות של הגיס והחבר, קריעה על הטבח וקריעה על חורבן בחבל ארץ שהוקם לאחר אלפי שנות גלות, אך יותר מכל קריעה על גיבור ישראל אשר בעת המלחמה בה אנו נמצאים הינו 'רבו בגבורה'. מידת הגבורה הינה מידה המתפשטת בקרב מחננו, מובילה את כל חיילנו היקרים, אנחנו עם היודע את עברו וצופה לעתידו גם אם ההווה מעט לוט בערפל, התקווה בת שנות אלפים תשוב ותתנגן, עמנו יקום כלביא. מידת הגבורה אשר חקקת במותך חברי וגיסי היקר, שוזרת חוט עז בין העם והעורף לבין החזית, מייחלת לבניין תקומה ותקווה לעם בעת מלחמה "וַיֵּצֵא חֶטֶר מִגִּזְעֵי יָשָׁי... וַנִּחֶה עָלָיו רוּחַ ה' רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה".

בטרם אחתום, אני פונה אליכם, עמנו היקר, עם של גיבורים, ישנו צורך בנוכחותה של מידת הגבורה בשיח הציבורי והאישי דווקא בימים טרופים אלו. שתי מידות הינן מדבקות, חסד וגבורה, ומדי דברנו בהם זכור נזכרם, נתגבר יחד, כאיש אחד בלב אחד ברוח גבורה.

אסיים בדברי הנביא בעת החורבן, תפילה מעומק הלב, על בארי, עוטף עזה ומדינת ישראל כולה, "עוד ישמע במקום אשר אתם אומרים חרב הוא מאין אדם... קול ששון וקול שמחה". במותך הצלת חיים ובצוואתך ציווית לנו את החיים.

צר לי עליך גיסי וחברי אלחנן, תהא נשמתך וגבורתך צרורה בצרור החיים.

אוהב וכואב,

ישי

למאמר זה הגיב הרב שלמה דיכובסקי:

לרב ישי שליט"א!

מקריאה אקראית נודע לי, שאתה גיסו של גבור ישראל אלחנן זצ"ל. אכן, ברור לי שיש מקום לקריעה. לא רק קריעה על אדם כשר וצדיק, אלא קריעה על גבור שהשליך נפשו מנגד בכדי להציל נפשות. תהא נשמתו צרורה בצרור החיים, ובעל הנחמות ינחם את כולנו.

שלמה דיכובסקי